

PECHSTROOK

Leesexemplaar

PELOH

**KRIS VAN
STEENBERGE**

STROOK

P E L C K M A N S

*And the birds falling out of our skies
And the words falling out of our minds
And here is to love, to all the love
Falling out of our lives*

Alone - The Cure

Vrijdag

Leesexemplaar

Raphaël

Nooit wil ik nog naar buiten. Het zou gaan sissen en knetteren in mijn gedachten. Laat mij maar hier, in deze tweeënhalve bij vier, waar men de uren voor mij telt, het voedsel zonder smaak bereidt en achteloos op geblutst aluminium kwakt, om het daarna naar me toe te schuiven over de tafel, met een vork en een bot mes. Iedere avond probeer ik me te herinneren wat ik overdag gegeten heb. Ik houd mezelf in stand. Meer niet. Mijn bewegingen heb ik herleid tot een monotone driedigheid. Lopen. Liggen. Zitten.

Lopen betekent op en neer wandelen, van de deur naar het raam en terug. Zes passen heb ik daarvoor nodig, zonder dat ik mijn natuurlijke tred moet wijzigen, alsof deze cel voor mij op maat gemaakt werd. Bij het keren draai ik met de klok mee, zo mijd ik de spiegel. Van de deur naar het raam en terug.

Dat raam zit veel te hoog. Ik heb een stoel nodig om naar buiten te kunnen kijken. Dat doe ik zelden. Het lijkt mij een verboden handeling.

De deur is groen geschilderd. In de lakverf staan teksten gekrast. Vlak boven de deurklink: 'Fuck Your Jesus In His Ass'. Bij het bovenste scharnier: 'Don't mess with my jihad'. Helemaal in het midden een vredesteek met erboven in een halve cirkel het woord 'Peace'. Een andere dwaas heeft juist eronder 'Me and my Mercedes' geschreven.

Verder een paar vrouwenamen en een met pijlen doorboord hart. Lullen en bijbehorende ballen. Een aantal scheldwoorden, waarvan slechts één echt origineel is: 'vuile pekineesclit'. Daar moest ik hardop om lachen.

Gisteren heb ik er zelf nog wat aan toegevoegd. Ik moest ervoor op de grond gaan zitten, want enkel onderaan de deur was nog plaats genoeg voor 'Dry your eyes and do not weep. Come into my sleep'.

Liggen betekent ruggelings op mijn bed staren naar de vochtkringen op het plafond. In de roestbruine vlekken verdwalen mijn gedachten. Ze glijden af en aan, golven boven mij uit. Als ik lang genoeg kijk, zonder met de ogen te knippen, vloeien ze naar elkaar toe en vormen ze in mijn hoofd beelden, soms zelfs heel heldere. Het dekbedovertrek met de blauwe beertjes, de schommel in het park, de badkamer met de lelies, het eiland Galešnjak. Dan spoelt er in mij een vreemde rust aan die een warme gloed over mijn hele lijf verspreidt.

O, wat zou ik dan graag mijn armen kunnen strekken tot aan dat plafond om die balletschoenen nog even te kunnen beroeren met de vingertoppen, om weer te verdwijnen in het uitdovende zaallicht, om mij te laten meevoeren door haar volmaakte bewegingen. Haar schaduw was mijn haven.

Maar nu lig ik hier en vind ik mijn vrijheid slechts op enkele vierkante meters oude bepleistering.

Zitten betekent met rechte rug op de stoel aan de tafel om te eten, te lezen of gewoon de ogen te sluiten en de handen te vouwen. Ik bid niet, helemaal niet, maar het is een comfortabele houding.

Vanaf het begin van mijn verblijf hier heb ik een schrift naast me liggen, dat ik gekregen heb van rode Anke. Een Moleskine.

‘Je moet er veel in schrijven,’ zei ze terwijl ze met haar wijsvinger met een van haar vele krullen speelde, ‘want antwoorden op mijn vragen doe je toch niet.’ Dat was me opgevallen toen ik Anke voor het eerst ontmoette. Die rosse krullen. Lange haren tot op de schouders. Een werveling van vurige lokken.

Zij was mij toegewezen als mijn advocate. Ze is jong, pas afgestudeerd en altijd stijlvol gekleed. In haar ogen sprankelt intelligentie en haar handelingen getuigen van een jeugdige, frisse energie.

Iedere week komt ze bij me langs. De donderdagen, de Ankedagen.

Ik vind het best aandoenlijk dat deze liefvallige – en jawel, mooie – jonge vrouw zich telkens uitslooft om met mij een gesprek te voeren. Heeft ze niets beters te doen dan te graven in de gedachtegang van een sujet als ik? Zijn er geen aangename plekken om je tijd door te brengen dan dit donkere labyrint van dikke muren, knarsende traliehekken en stalen deuren? Een goede juriste kan toch overal aan de slag? Ze zou de ganse dag kunnen vertoeven in kantoren waar het licht binnenvalt door grote raampartijen en waar ze fijne collega’s zou ontmoeten in de koffiepauze. Meerdere mannen zouden beslist verliefd op haar worden. Ik gis dat ze niet op vrouwen valt.

Geen idee of ze single is, of getrouwd, of ze een vriend heeft of iets daartussenin. Ze draagt drie ringen, maar dat zegt niets.

Toen ze mij dat schrift over de tafel toeschoof, bleef haar hand er zelfverzekerd op liggen. Dat ik naar dat schrift had kunnen reiken en dus de warmte van haar hand had kunnen voelen, maakte haar handeling heel persoonlijk. Alsof de beweging zelf een uitdagende vraag stelde. Ik liet het onaangeroerd liggen tot ze vertrokken was, en nam het daarna mee naar mijn cel.

De pen ligt diagonaal. De verzilverde dop wijst naar de muur. Andersom ervaar ik haar als te aanwezig. Dan wijst ze naar me alsof het een zachtmoedige aanklacht is, of een stille smeekbede om een verklaring.

Ik heb het schrift al ettelijke keren geopend, de dop van de pen geschroefd en me in schrijfhouding klaargezet. Maar het lukte niet. Het bezorgde mij een onbehaaglijk gevoel en vooral jeuk. Eerst op mijn handen, daarna ook op mijn armen. Het was soms ondraaglijk. Het enige wat ik kon doen was krabben. Wat ik dan ook overvloedig deed. Mijn huid werd rood, raakte geïrriteerd, lag na enkele dagen open. Het bleef jeuken en ik bleef krabben.

De rode vlekken op mijn armen werden vuurrood, ik bleef mezelf te lijf gaan tot mijn vel op verschillende plaatsen open kwam te liggen, bloedend vlees, daarna korsten, die na enkele dagen afschilferden en dan opnieuw jeukten, die ik eraf pulkte, en vervolgens ging ik harder schrapen, hardnekkiger de branderigheid te lijf.

De verpleging smeerde een zalf op mijn armen en verbond ze. Nu beheers ik me en frunnik ik enkel nog aan de nagelriemen van mijn vingers. Ook daar ontsteekt het, vooral aan de duim, maar het is draaglijk.

Gisterenochtend zei Anke: 'Zo komen we geen stap vooruit. Telkens als ik jou een vraag stel, antwoord jij met een weder-vraag.' Ze wees naar mijn omzwachtelde armen. 'Heb je al iets geschreven?'

'Wat denk je zelf?'

'Daar ga je weer.'

'Hoe begin ik eraan?' vroeg ik.

'Begin bij wat het verste van je af ligt.'

'In tijd of in ruimte?'

Een zuinige glimlach verscheen op haar lippen. 'Dat kies je zelf.'

Ze keek op haar klok.

Elke keer weer, iedere donderdag dient zich dat moment aan waarop ze die handeling onopvallend verricht, haar sierlijke pols even naar zich toe kantelt, met de wijsvinger van de andere hand op de toets duwt en op het kleine ledscherm van de smartwatch leest hoe laat het is. Het is dan altijd enkele minuten voor het einde van de sessie. Dat komt van *sedere*. Zitten. Toepasselijk wel.

Ze swipete over het scherm.

'Hoeveel stappen heb je vandaag al gezet?'

Ze keek me vrijpostig aan, alsof ze zich betrapt voelde. 'Sorry, het is tijd.'

'Dacht je dat ik dat niet wist?' zei ik. 'Hoeveel stappen heb je vandaag gezet?'

Ze herstelde zich. 'Laten we stellen dat ik meer stappen heb gezet dan jij woorden hebt geschreven. Zullen we die dan vanaf volgende week maar eens gaan tellen?'

Ik antwoordde niet meer, bleef haar aankijken en zag

hoe ze de map dichtklapte waarin ze altijd een aantal dingen noteerde op witte vellen papier. Iedere donderdag een nieuw vel. Ze stopte de map in een lederen tas die ze om haar schouders hing, ze schoof haar stoel netjes onder de tafel.

‘Tot volgende week, Raphaël,’ zei ze. Ze draaide zich om en verliet de ruimte.

Ik bleef achter met mijn in windels gewikkelde armen.

Het is nu vrijdag, 21 april 2017. Op een dag na is het precies zes weken geleden dat, onder de eerste prille lentezon, de ploeg van mijn vader kampioen werd en ik mijn grootste daad van liefde pleegde. Voorzichtig neem ik de pen vast. Ik draai de schroefdop los. Daarna weer vast. Het maakt telkens een kort geluid. Een klikje. Los. Klik. Vast. Klik. Ik open en sluit de pen een aantal keren. Klik. Klik. Klik. Het geluid lijkt telkens een beetje luider te klinken. Het hypnotiseert me. In deze ruimte van tweeënhalve vier, met een bed, een tafel, een stoel, een wc-pot en een wastafel.

Ik leg de pen neer en neem het schrift. Het ligt goed in de hand. Een zwart elastiek houdt het gesloten. Ik trek eraan en laat het weer los. Een nijldige klap op de kartonnen kaft. Ik open het schrift. Op de allereerste bladzijde is er ruimte om mijn gegevens in te vullen. ‘In case of loss, return to:’, met daarachter een uitnodigende stippellijn.

Na lang aarzelen schrijf ik achter het dubbelepunt: *Mijn moeder.*

Nicole

Iedere dag wandelt Nicole 's ochtends vlak voor het blauwe uur blootsvoets naar achteren in de tuin. Daar staat ze graag. Alleen. Het vochtige gras verkoelt haar voeten. De zoete geur van de seringen omhult haar. De kamerjas glijdt van haar af. Haar lichaam tintelt. Dan is er het licht dat de nacht van zich afschudt, de hand reikt naar de dag. Heel even maar, lang duurt het niet. Een stilte houdt alles nog even op slot. Een pauze van luttele seconden die nooit wegtikken. Die haar niet bedroeven, haar niet verblijden. Die ijl langs haar heen glijden omdat ze niet eens lijken te bestaan. Dan stopt de tijd en sterft het moment.

Zo blijft ze nog een hele poos staan. In het huis, waarvan ze de contouren intussen zeer precies kan waarnemen, branden de lampen nog niet en er is nog geen beweging. Het puntdak met de erkers aan de zijkanten heeft iets sprookjesachtigs, zeker bij deze ochtendschemering. Door de jaren heen heeft een wingerd de achtergevel volledig overmeesterd. Er moet dringend gesnoeid worden. Ach, wat heet dringend? In de dakgoot stoeien twee vogels met elkaar. Moeilijk te onderscheiden welke soort. Ze voeren een dartel schijngevecht. Het glas van de veranda, die later aangebouwd werd en die zij toen meteen tot tuinkamer had uitgeroepen, vormt een kille begrenzing tussen het lover buiten en het groen binnen.

Als deze laatste grijze dagen eenmaal voorbij zullen zijn en de zon weer volop zal stralen, zullen de grote ramen opengeschoven worden en zullen tuin en veranda ongemerkt in elkaar glijden. Ze raapt haar kamerjas op en trekt hem weer aan.

Op het keukenaanrecht wacht het kofffiezetapparaat op haar terugkeer. Het waterreservoir heeft ze gisterenavond al gevuld. Ze drukt op de knop, waarna de machine al snel met spaarzame pufjes de dag op gang blaast.

Er waren tijden dat de kinderen op dit moment naar beneden stormden en de ochtend openbraken met hun jeugdige enthousiasme.

Ze stond er door de week altijd alleen voor. Daar heeft ze nooit over geklaagd. Danny en zijn job, daar kwam ze niet tussen. Bovendien heerste er een zekere rust in het huis wanneer hij er niet was. Het leven was dan vlak en duidelijk.

In het weekend was alles intenser, wilder, minder voorstelbaar. Alsof er vanuit hun vader altijd wel een voetzoeker had kunnen vertrekken en plots ontploffen. Danny leeft op impulsen, toen en nu nog steeds. Hij houdt van beweging. Met hem in de buurt is een feest nooit ver weg en bij feestten horen weleens katers. Hij is wel altijd een goede vader geweest, vindt zij, wat men ook van hem zegt.

De kop koffie die ze heeft ingeschonken, dampst terwijl ze zich naar de veranda begeeft om in de bordeaux armstoel te gaan zitten die ze ooit op een rommelmarkt hebben gekocht. Ze was er op slag verliefd op geworden en hij, toen ook nog verliefd op haar, had de stoel de hele weg naar huis gedragen.

Om uit te rusten had hij de armstoel midden op de stoep neergezet, haar verzocht erin plaats te nemen en de voorbijgangers met zwierige woorden uitgenodigd een diepe buiging te maken voor Hare Hoogheid Nicole. De zot die hij toen nog was.

In die stoel zit ze graag, omringd door haar planten. Ze staart naar buiten, naar de plek waar ze daarnet nog stond, en glimlacht even. Ze weet absoluut niet waarom.

Nu is alles toch zo anders. De kinderkamers zijn leeg en hij ligt nog in het bed dat zijzelf twee uren geleden stil verlaten heeft. Dat is nu al bijna zes weken zo. Dan komt hij straks naar beneden, zegt af en toe iets, omdat hij nog altijd de woorden zoekt. Soms dek je de geschiedenis beter toe onder een deken van sprakeloosheid. Wat niet gezegd wordt, begint niet te leven en kan dus ook niet doodgaan.

Hij zal zwijgend een paar sneden brood eten, met kaas of Ardense ham, meer niet. Hij zal zijn jas en wandelschoenen aantrekken en verdwijnen. Hij sluit telkens heel voorzichtig de deur van de veranda achter zich, haast geruisloos vertrekt hij. Waar hij naartoe gaat weet zij niet, ze wil het ook niet weten. Het is goed zoals het is. In het hele stilzwijgen dat dit huis in zijn greep heeft, zit ook een vorm van vrijheid verscholen.

In de ochtend verzorgt ze de kamerplanten. Water geven, benevelen, van sommige moet ze met een vochtige doek de bladeren reinigen, zoveel stof dat erop dwarrelt.

Ooit prikte ze er naambordjes bij; dat had ze gezien in

de koninklijke serres in Laken en ze vond het een goed idee. Ze kocht een gids voor kamerplanten en schreef in sierlijke letters de namen in het Nederlands en in het Latijn op de bordjes. Op school had ze nooit Latijn geleerd maar ze vond het wel mooi klinken. *Monstera*, *Howea*, *Ficus*, *Chlorophytum*, *Scindapsus*, *Sansevieria*.

Op een dag kraste de oudste met de priem van een van de naambordjes in zijn bovenbeen, hij kon niet uitleggen waarom hij dat deed. Met grote ogen keek hij haar aan. Ze was boos geweest en had hem een klap gegeven. Het was moeilijk te zeggen om welke pijn hij vervolgens begon te hui- len. Ze zei er niets van tegen Danny en haalde de dag erna alle bordjes weg.

Waarom een jongen zulke dingen doet, het is haar een raadsel. Kinderen zijn maar moeilijk te begrijpen. Dat had ze nooit vermoed toen ze nog in haar buik zaten. Drie keer droeg ze haar zwangerschap volledig uit, probleemloos, zonder misselijkheid of andere kwalen waarover ze las in de zwangerschapsboeken die ze van een collega had gekregen. Vlotte bevallingen ook, een paar keer persen en daar waren ze. Wolken van baby's. Door iedereen bejubeld. En dat uit haar lijf. Haar baarmoeder. Haar sterke buik, die nu een beetje uitgezet is, oké, haar bekken wat breder, maar al heel gauw leek het alsof er niets gebeurd was. Alsof er nooit een kind in haar had gezeten en zich rustig negen maanden lang aan haar tegoed had gedaan. Want zo'n joch peuzelt langzaamaan zijn moeder op. Wanneer het genoeg geroofd heeft uit dat warme nest, wringt het jonge leven zich naar buiten en zet zijn strooptocht onvermoeid verder, op zoek naar moe-

dermelk. In haar geval een absoluut vlekkeloze borstvoeding, in de figuurlijke zin van het woord dan, want ze had zoveel stuwning dat ze voortdurend kompressen moest leggen.

‘Gulzige drinkers, die kinderen, dat hebben ze van de vader,’ zei Danny tegen iedereen die het maar horen wilde.

In het begin voelde het allemaal zo goed toen ze hen nog zoogde. Toen ze nog het beste van zichzelf kon geven. Maar kinderen verdwijnen. Sommigen gaan er plots vandoor, bruut en onverwachts, en laten een krater in je bestaan na. Anderen sluipen weg, volgen het pad van hun dromen, worden mistig en ondoorgrondelijk. Of ze vertonen gedrag dat je niet begrijpen kunt, krassen met scherpe priemen in hun been.

Kinderen verlaten je. Kamerplanten niet.

Raphaël

Het middagmaal bestond uit koude schotel met een hardgekookt ei. Dat zorgde voor ergernis, want ik lust geen ei.

Ik heb het schrift opnieuw geopend voor me liggen en wil nu echt beginnen aan mijn opdracht. Mijn uit-mezelf-treding. Een hemelvaart. Het klinkt haast religieus.

Ik wil het verhaal vertellen van een jongeman die Raphaël heet. Een doopnaam die mij gegeven werd na een kort dispuut tussen mijn ouders. Mijn vader won. In ons huis koos hij de namen.

Moet ik mijn verhaal daar wel beginnen? Is het niet beter om op die eerste smetteloze bladzijde van het schrift te wroeten in vroegere tijden, waarin ik nog niet op de wereld was geworpen? Waar vangt een mens eigenlijk aan? Bij de naamgeving? Bij de geboorte? Bij de verwekking? Bij het tortelachtige moment waarop zijn ouders elkaar voor het eerst ontmoeten, innig beginnen te koeren en de koppen tegen elkaar aan wrijven? Of begint een mens bij de geboorte van zijn ouders, bij hun celdeling, bij hun verwekking? Of moet hij nog verder in de tijd terugkeren langs al de voorouders die hem ooit vooraf zijn gegaan, in zovele jaren en eeuwen, tot in de oneindigheid, waar ergens een oerknal dit hele zinloze bestaan op gang heeft getrokken? Vangt een mens op dat moment aan?

Dan moet ik het ook over het lot hebben, over de zinloosheid van goden, over Darwin en zijn evolutieëer, over de aanpassing van onze soort en die hele reutemeteut die men telkens weer ophoest om enige rechtvaardiging te zoeken voor het feit dat de mensen zich voortplanten als hitsige ratten. Dieren die mij trouwens danig interesseren omdat ook zij in te nauw familieverband met de staarten in elkaar verstrikt raken en bij het minste conflict elkaar de strot over bijten.

Dat moet misschien allemaal niet in dit schrift. Toch zijn het beschouwingen die mij al eerder bezighielden en waarvan ik 's nachts weer lig te woelen in mijn bed onder de roestbruine plekken.

Ik speel met de dop van mijn pen. Klik los. Klik vast. Het schrift ligt nog altijd brutaal voor mij. Het eerste blad is maagdelijk wit. Ik zal alles vertellen. Het volledige verhaal van Raphaël, de tengere jongeman met het ovale gezicht en de grote donkerbruine ogen, haren tot op de schouders en een haarlok die altijd voor zijn ogen valt.

Ik wrijf met mijn vlakke hand over de vouw van het schrift zodat het goed open komt te liggen, leg de dop van de pen naast me neer, haal diep adem en begin te schrijven. Reporter van mijn eigen oorlog.

Mijn naam is Raphaël en mijn geschiedenis begint in de juli-maand van 1988. Ik ben op dat moment nog niet geboren. Het is een frisse zomerdag.

Het Antwerpse stadsdistrict Deurne, op zichzelf al een levendige buurt, is tegen valavond drukker dan gewoonlijk. Zeker in

de omgeving van Den Bosuil, het stadion van de oudste voetbalploeg van het land. Ze zullen om acht uur een wedstrijd spelen tegen de Grieken van Panathinaikos Athene. Een oefenpartij om beide ploegen voor te bereiden op het komende seizoen. Er heerst een gezellige sfeer, de wasem van de frietkoten en hamburgerkramen prikkelt de appetijt van menig supporter. Uit de volle cafés klinkt een opgewekt rumoer. Heel wat mensen staan buiten op straat met een glas bier in de hand.

Aan de overzijde van café Great Old heeft een oude Griek een tapijt uitgerold en er snuisterijen over verspreid die niemand interesseren. Koelkastmagneten in de vorm van blauwe zee-sterren, strandslippers met palmboommotief, handgeschilderde Griekse vazen, verzilverde beeldjes van krijgers met Spartaanse helmen, gipsen tempeltjes, houten windmolens, minikithara's en roze strooien dameshoeden.

Iedereen loopt hem voorbij. De arme man blijft glimlachen en geloven dat de goden hem gunstig gezind zullen zijn. Dat zijn ze die avond echter voor geen enkele Griek, want het is niet omdat je als volk in je luisterrijke geschiedenis altijd goede maatjes bent geweest met de goden, dat die op een juliaavond in Den Bosuil ook nog aan je zijde staan. 7-1 wordt het, in het voordeel van de oudste ploeg van dit land. Panathinaikos wordt ingeblikt als blokjes fetakaas, genadeloos afgeslacht in de hel van Deurne-Noord. Toegegeven, een potje voetbal waar later geen haan meer naar zal kraaien, behalve dan misschien een zekere Marc Van Der Linden, die toch maar vlotjes drie keer de netten deed trillen. Twee vanaf de stip en eentje met het hoofd. Een hattrick verdorie.

En de oude Griek met zijn snuisterijen maar moeite doen.

'Authentic souvenirs from Greece.' Hij sist het een beetje, wellicht om het exotischer te laten klinken. Misschien is die ene man de enige klant van de avond. Groot, breedgeschouderd, kortgeschoren kop, rood-witte sjaal om de hals – de clubkleuren van de oudste ploeg van het land – jeansbroek, sportschoenen en een wit hemd. Hij blijft wat dralen bij de uitgespreide collectie rommel.

De Griek neemt een van de lichtblauw geschilderde houten windmolentjes, zegt breedlachend: *'Authentic'*, en laat de wieken draaien. De tanden in zijn mond, die nog niet besloten hebben dat oord van stank en verderf te verlaten, staan schots en scheef als miniatuurzerkjes op een kerkhof. Het heeft geen invloed op zijn enthousiasme, want zodra hij merkt dat de klant die voor hem staat weinig interesse heeft voor de windmolen – hoewel *'authentic Mykonos'* – grijpt hij een minikithara vast en begint er de eerste noten van de sirtaki op te tokkelen.

De man met de brede schouders schudt het hoofd. *'Deze,'* zegt hij, en hij wijst naar een van de roze strooien hoeden.

'For your lover?' vraagt de Griek.

'Dat zijn uw zaken niet,' bromt de man.

'One hundred.'

'Dief.'

'One hundred, for your lover.'

De man met de rood-witte sjaal haalt de schouders op, neemt een briefje van honderd frank uit zijn broekzak.

'Hier,' zegt hij, *'het is goed, maar ge blijft een dief.'*

'Efcharistó!' zegt de Griek en hij buigt diep.

Het is een vreemd gezicht, een Antwerpsupporter met een roze zomerhoed in zijn handen.

*Die man is mijn vader. Hij heeft me dit verhaal vaak verteld.
Hij had die dag voor het eerst seks met mijn moeder. Onder de
tribune.*

Danny

‘Iedere mens heeft op deze wereld minstens één plek waar hij nooit meer naartoe wil. Anders heeft hij niet geleefd. Echt leven betekent dat ge het gebonk van uw hart volgt en dat ge ervoor gaat. Zonder erbij na te denken. Zo gebeurt het weleens dat ge klappen krijgt.’

Danny stopt even met mompelen, slikt, zoekt naar de juiste woorden, gaat dan weer verder.

‘Er zijn twee soorten. Klappen die meteen pijn doen. Ge wrijft, spuugt het bloed uit en vloekt eens goed. Daarna vecht ge natuurlijk terug en dikwijls krijgt ge dan opnieuw een pak rammel. De meesten van ons vervangen hun blauwe plekken, hun kneuzingen en hun littekens door nieuwe blauwe plekken, nieuwe kneuzingen en nieuwe littekens. Heel af en toe krijgt ge klappen van een heel ander kaliber. Ge wordt ze niet gewaar. Toch niet direct. Dan is er iets of iemand dat u in ’t donker, of overdag, langs achteren, zodat ge het niet ziet aankomen, helemaal in elkaar beukt. Dan krijgt ge zo’n harde dreun op uw kop dat ge even gevoelloos wordt, maar pas dan komt het, een paar dagen later, dat uw hele lijf begint te trillen, uw benen precies van elastiek zijn en uw ogen het zwart en het wit niet meer van elkaar kunnen onderscheiden. Daar kunt ge niks aan doen, ge kunt niet terugslaan, er komt geen bloed aan te pas, ge kunt uw wonden niet likken of verzorgen.

Het kolkt dan in uw kop, het davert in uw darmen en in uw longen begint de lucht te schroeien alsof ze recht uit de hel komt. Als ge echt leeft, maakt ge dat ooit mee, dan krijgt ge ooit dat soort klappen, minstens één keer, ge weet niet op voorhand waar en wanneer. Miserie parkeert zich altijd op een plek waar ge het niet verwacht. Daar wilt ge nooit meer terug naartoe.'

Zo zit hij alweer binnensmonds te praten, geheel alleen, achteraan in de kroeg. Je zou denken dat hij tegen zichzelf mompelt. Dat is niet zo. Hij heeft het tegen een vrouw. Of tenminste toch een beeltenis van een vrouw. Een huisvrouw uit de jaren vijftig. Ze heeft golvend haar en een onnatuurlijk brede glimlach, en op de afbeelding serveert ze een dampende kop koffie. Zij hangt tussen de oude reclameborden die de wand sieren. Tot haar spreekt hij. Hij zou net zo goed kunnen praten met de oranjerode Pierrot, rechts van haar, die boven op een fles spuitwater zit, met daaronder de tekst 'L'eau qui petille'. Of hij zou dronkenmanspraat kunnen lallen tegen de Admiraal, linksboven, die met zijn zuinige pruimenmondje een fles zéér oude jenever aanstaart als was het een gifbeker waartoe hij veroordeeld is. Hij kent hen alle drie inmiddels erg goed: de Huisvrouw, de Clown en de Admiraal, zijn emailen metgezellen op deze plek, ooit aangekocht door de kroegbaas, die een verwoed verzamelaar is van dit soort reclameborden. Hij voert gesprekken met ze, vaak monotoon fluisterend. Dat ze nooit antwoorden, vergemakkelijkt de dialoog.

Al enkele weken stapt hij dagelijks, kort na de middag, deze drankgelegenheid binnen. Café 't Hoefijzer, een kroeg op een

plein in een onooglijk dorp waar men voor het overige nog een bakker, een slager en een kleine superette vindt. Fris bier, bruinbrood, varkenskoteletten, schuursponsjes en tampons, het is er allemaal te vinden op wandelafstand.

De vaste klanten keken hem in het begin vanachter hun bewasemde glazen aan, knikten, kregen nauwelijks reactie, haalden hun schouders op en palaverden weer verder over het grillige weer, de beerput van de politiek en het schuim op hun pint, dat niet meer is zoals vroeger. Na enkele dagen lette men niet meer op hem. Dat is het mooie aan een kroeg als 't Hoefijzer, je kunt erin verdwijnen.

Altijd loopt hij zwijgend langs hen naar de tafel die intussen 'zijn' tafel geworden is, hij hangt zijn jas over de stoel-leuning en gaat zitten. Met het gekeuvel van de stamgasten bemoeit hij zich niet. Enkel wanneer ze het over het voetbal hebben, kijkt hij even op, houdt het hoofd een beetje schuin en is hij aandachtig, maar zich mengen in het gesprek, dat doet hij niet.

Op een middag waagde een gemeentearbeider die tijdens zijn ochtendshift de klokputjes van de riolering had gekuist zijn kans en zette zich neer aan zijn tafel, met de bedoeling een praatje te slaan, uiteraard onschuldig en vriendschappelijk bedoeld. De goede ziel ving bot. Het is moeilijk converseren met een wezen dat zich uitsluitend bedient van nee en ja. Misschien was het de stank die uit de arbeider zijn overall walmde waardoor het gesprek stokte. Ook dat is mogelijk. Daarna probeerde niemand het nog.

Hij doet niemand kwaad, is niet brutaal of onvriendelijk.

Hij zit daar en mompelt af en toe wat tegen die oude reclameborden. Dus laten ze hem met rust.

Marcel, de obese baas van 't Hoefijzer, weet intussen dat hij hem op een gegeven teken – een eenvoudig handgebaar – een thee met citroen moet brengen. Geen dun schijfje op een schoteltje, nee, de ganse citroen middendoor gesneden. De ene helft knijpt Danny dan zonder verpinken met zijn rechterhand uit tot de laatste druppel in zijn glas valt. Dat gaat moeiteloos, hij heeft knoesten van handen. De andere helft gebruikt hij later in de namiddag, voor een tweede thee. Marcel weet inmiddels ook dat hij de lege theeglazen mag afruimen, maar niet de uitgeperste citroenhelften. Want tegen valavond komt er dat ene moment – de kroegbaas weet het intussen goed in de gaten te houden – dat hij een aantal keren na elkaar kucht, alsof hij een te droge keel heeft. Marcel zet hem dan een fles jenever voor. Langzaam schroeft Danny de dop van de fles, neemt een uitgeperste citroenhelft en vult die tot aan de rand. Een tijdlang houdt hij de citroen met de jenever voor zijn neus, snuift een paar keer heel diep en drinkt hem dan in één teug leeg. Zo gaat het ook met de andere citroenhelft. Daarna staat Danny op, komt naar de toog en legt er een bankbiljet op. Marcel geeft hem altijd een muntstuk van twee euro terug. Daarmee gaat hij naar de jukebox, een antieke Wurlitzer, steekt het muntstuk in de gleuf, drukt de toetsen 4 en 7 in en wacht tot de eerste tonen in het café klinken. Hij spreidt de benen een beetje, steunt met de armen op de zijkanten van de jukebox, buigt het hoofd naar voren en sluit de ogen. Zo blijft hij staan tot de laatste noten van het lied zijn weggestorven. Iedereen zwijgt dan en kijkt

naar hem. Het lijkt even alsof hij zich helemaal alleen in de kroeg waant.

Dan opent hij zijn ogen, zegt: 'Dag,' en gaat naar buiten.

Wat hij niet meer hoort, zijn de gesprekken die losbarsten, en de kroegbaas, die zich daarin mengt.

'Wat een vreemde kastaar.'

'Zo zijn er hier wel meer.'

'Ik vertrouw hem voor geen haar.'

'Waarom niet?'

'Hij heeft in de gazet gestaan.'

'En dan?'

'Ge weet toch wel waarmee?'

'Dat hebt ge al honderd keer verteld.'

'Juist daarom.'

'Wat maakt het uit?'

'Eens de jeuk in het nest zit, krabben alle ratten, dat weet ge toch?'

'De mens kan er niets aan doen. Ge hebt nooit in de hand wat ge verwekt.'

'Hou hem toch maar in 't oog.'

'Evenzeer als dat ik u in de gaten hou, zeker?'

'Hela, wat is er mis met mij?'

'Niks, zoals er ook met hem niks mis is.'

'Allee Marcel, doet uw ogen open.'

'Dat doe ik altijd, anders was mijn café allang failliet.'

'Kijk toch maar goed uit, hoeveel drank slaat die niet achterover?'

'In vergelijking met veel anderen valt dat nog mee.'

‘Is dat wel genoeg geld, wat gij daar van hem krijgt?’

‘Ik koop mijn citroenen niet al te groot.’

‘Hij is een rare snuiter.’

‘Een klant die direct betaalt. Meer moet dat niet zijn.’

‘En toch.’

Raphaël

Het avondmaal heeft me wel gesmaakt. Kalkoengebraad. Ik leg mijn deken op de grond en begin sit-ups te doen. Dertig. De handen achter het hoofd, de neus telkens tot aan de knieën. Mens sana in corpore sano. De windels mochten daarnet van mijn armen.

Het schrift is open blijven liggen, met de pen op de volgende blanco bladzijde. Ik ga weer zitten, wrijf met beide handen door mijn haren, verschillende keren, van voren naar achteren, alsof ik ze met de vingers kam. Het kalmeert me. Ik blader terug in het schrift en herlees wat ik tot dusver schreef. De zwierigheid van mijn woorden bevalt me wel. Ik neem de pen en schrijf verder.

Waar ik precies verwekt ben, heeft mijn vader me nooit verteld. Dat hij sinds de avond met de roze strooien hoed nog ontieligelijk veel keren met mijn moeder geofend heeft, heb ik wel meermaals mogen vernemen. Hun eerste vrijersmaanden moeten bijzonder fysiek ingekleurd geweest zijn, mijn moeder heeft het ook nooit ontkend. Als hij erover begon, lachte ze wat verveeld, maar ze hield hem niet tegen in zijn liederlijke beschrijvingen. Op zowat alle denkbare plekken in huis, in het dorp of in de stad moeten zij de liefde bedreven hebben. De kans is dus groot dat de bevruchting vijf maanden na die hattrick van Van Der Linden heeft plaats-

gevonden in een openbaar toilet, in het pashokje van de Inno of in een lege coupé van de laatste trein naar Kontich Kazerne. Tenminste, dat hoop ik dan, dat hij leeg was, die coupé.

Wat ik wel weet, is dat mijn moeder mij enkel in het bijzijn van een oude vroedvrouw op de wereld heeft gezet. De gynaecoloog van dienst had een leuke band gehad en mijn vader was op die bewuste dag met zijn makkers al vroeg op stap voor een Europese wedstrijd van zijn club. Ze kon hem altijd opbellen in zijn stamkroeg, mocht dat nodig zijn, en als de vliezen zouden breken tijdens de wedstrijd, was er nog tijd genoeg volgens hem, twee keer drie kwartier en een beetje pauze duren nu ook weer niet zo heel lang. Hij zou meteen naar huis komen, dat had hij beloofd. Dat zijn favoriete ploeg een wonder zou verrichten in de blessuretijd van de wedstrijd door een achterstand van twee goals om te zetten in een overwinning, kon hij onmogelijk voorzien. Dat hij het mirakel van Vitosha, zo stond het later in alle kranten, met de nodige liters bier zou moeten doorspoelen, strookte dan weer wel met alle verwachtingen, maar zorgde er dus voor dat hij pas vroeg in de ochtend aan moeders kraambed stond terwijl ze mijn eerste borstvoeding gaf. Hij bezoedelde de kamer met een adem waarmee je de ganse afdeling dronken zou kunnen krijgen. Zijn grandioze voorstel om mij te noemen naar een van de goalgetters van die legendarische wedstrijd werd door mijn moeder vol ongehoofaangehoord, maar ze was te uitgeput om er zich nog enigszins tegen te verzetten. Ze mocht al blij zijn dat ze kon kiezen uit drie namen.

Het werd dus Raphaël, de naam van de man die het Antwerpse wonder voltooide in blessuretijd.